

3

els boscos
de l'Assuca
MAS CABÀLIES

Mas Cabàlies es troba en una petita collada al bell mig d'una plana sota la serra de l'Assuca, al vessant meridional. L'Assuca s'aixeca al NE del mas i és el cim amb més entitat més proper a l'Escola de Natura. No obstant, no hi ha cap camí ben marcat que ens acosti al seu cim i aquest fet en dificulta l'ascensió. L'Assuca Petita, o el cim de Les Cabretes - tal com l'anomena la gent de la contrada - és un petit turó que es troba més al sud, separat de la seva germana gran pel coll de can Salvans.

L'itinerari proposat transcorre pels boscos més propers al mas al voltant d'aquest turó i ens ajuda a descobrir el gran contrast entre la vegetació de solana (el solell) i d'obaga (el bac). Al llarg del recorregut passem per antigues feixes abandonades envaïdes d'aranyoners i boixos, rocams on hi han arrelat gran varietat de plantes aromàtiques, boscos frondosos i masies restaurades testimonis de vides passades.

El recorregut presenta una dificultat baixa. En el primer tram s'ha de superar un petit desnivell que s'ajunta amb una curta ascensió per una tartera en la vessant sud. A continuació, un planer corriol ens mena al coll de can Salvans, el punt culminant de la nostra excursió. Un cop allí, seguim un ample camí que tot davallant fent giragones, arriba al punt d'inici sense cap complicació.

itineraris de natura
MAS CABÀLIES

1. El poble d'Ogassa
2. El torrent de Can Guillem
3. Els boscos de l'Assuca
4. El torrent del Coll de Pal
5. El Tall Obert i el jaciment de fòssils
6. El torrent de Muig
7. La vila de Sant Joan de les Abadesses
8. El puig de la Caritat
9. La Fogonella
10. La serra de Sant Aman
11. El cim del Puig Estela
12. El cim del Taga

Recorregut	2,7 km d'anada i tornada
Desnivell	103 metres
Durada	2 hora sense comptar les aturades
Edat recomanada	A partir de 9 anys
Destaquem	Els boscos de Solana i l'Obaga

Recomanacions Porteu l'aigua suficient cantimplora, botes de muntanya i capelina.
A l'estiu cal incloure gorra, repel·lent d'insectes i crema de protecció solar.

fixa't

Els animals de bassa
Les feixes abandonades
Les tarteres de marga
Les plantes aromàtiques i medicinals
El mas de can Salvans
Les orquídies
El bosc de pi roig
Els faigs
La processonària del pi
La roureda esclarissada
Els cedidis
El mas de can Muig

pit roig

En conveni amb:

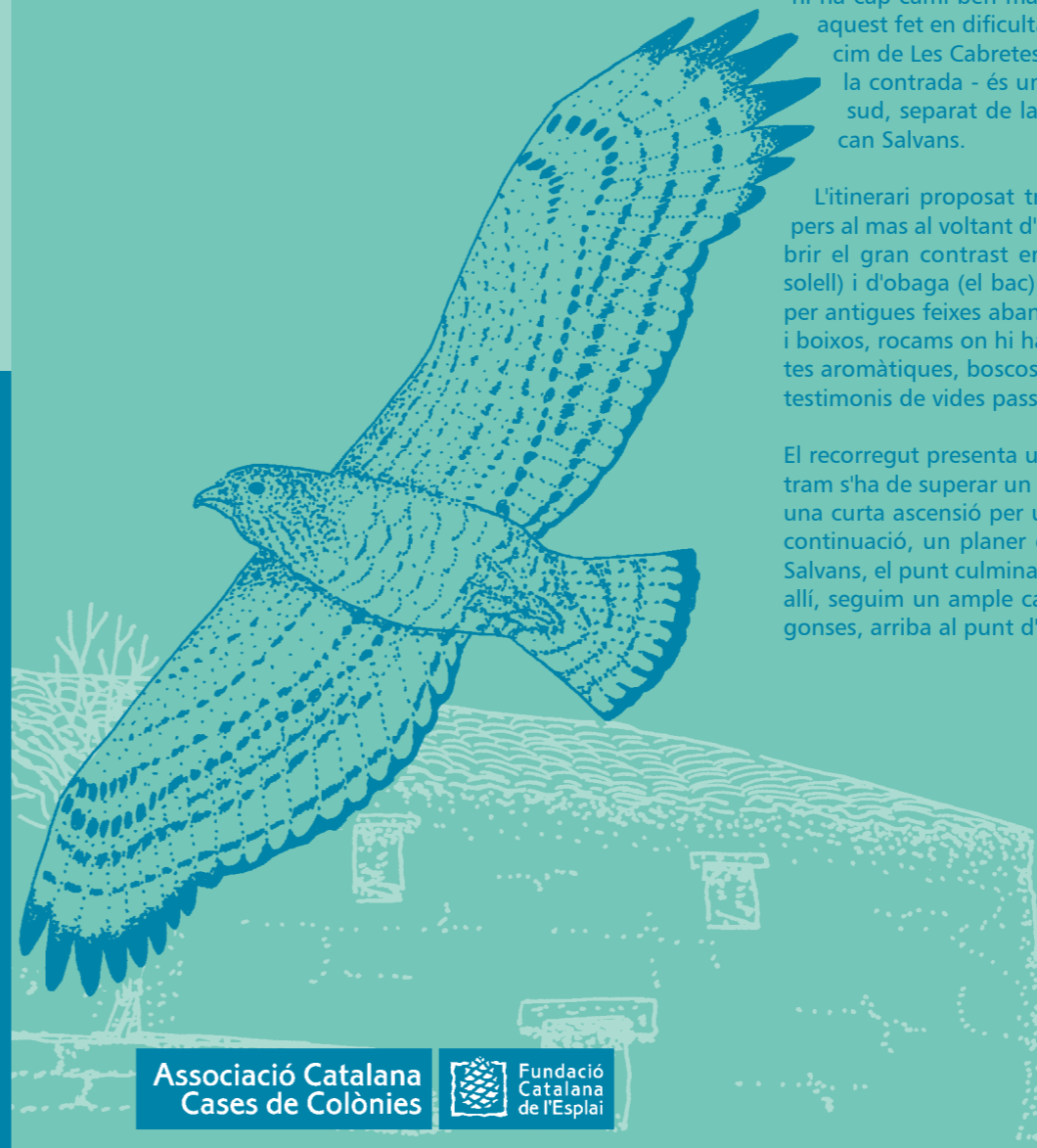

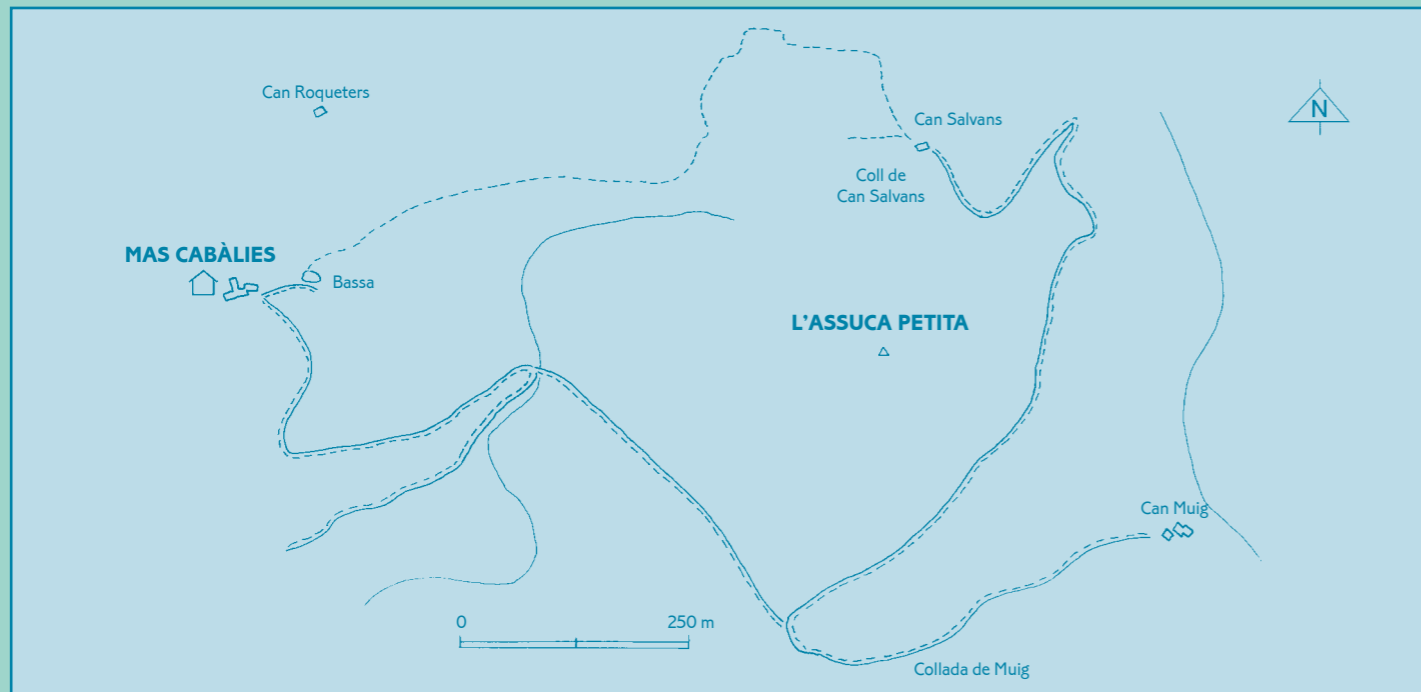
Dolors Almeda 1-3 local 8 08940 Cornellà de Llobregat
Tel.93 474 46 78 Fax 93 377 73 44
acc@esplai.org www.esplai.org

Associació Catalana
Cases de Colònies

Fundació
Catalana
de l'Esplai

Mas Cabàlies (1005 m)

Situats a la cara est del mas, davant de l'aula de natura, sortim pel camí en direcció a la zona d'acampada "Els Roures". Si alcem la vista, davant nostre podem contemplar la muntanya que vorejarem, l'Assuca Petita. És un bon moment per adonar-nos de la diferència de tonalitats dels boscos que encatifen l'obaga (el vessant nord) i el solell de la muntanya (el vessant sud) i que varien al llarg de l'any.

5 min. La bassa (1008 m)

Abans d'arribar a la zona d'acampada, prenem el camí de l'esquerra deixant a la dreta el campament. Trobem a l'esquerra una construcció de ciment (dipòsit d'aigua) i, una mica més endavant a la dreta, ens queda una bassa on hi abeuren les vaques que durant la primavera pasturen pels voltants de mas Cabàlies. Aquest és un bon punt per aturar-nos i restar una estona en silenci. Si ens apropem, ben segur que podem observar libèl·lules de tots colors volant arran de l'aigua, sabaters lliscant damunt la superfície o cap-grossos nedant àgilment entre les algues.

En aquest punt, i en direcció est, observem el nostre destí: el coll de can Salvans. El corriol s'enfila cap al nord entre boxedes. Fem una lleugera baixada i travessem les antigues feixes de mas

Cabàlies on al llarg de molts anys els masovers conreaven la terra. Avui dia, els aranyoners, que ara esgarrapen la nostra roba, les han envaït convertint-les en improvisats prats de pastura.

10 min. Les plantes aromàtiques (1015 m)

El caminet més fressat es va enfilant cap a l'esquerra, sovint solcat de petjades de vaques. Anem descartant tots els corriolets esborradissos que trobem a la nostra dreta. La laire de plantes aromàtiques i medicinals com la sajolida o la farigola ens fa més agradable l'ascens. La infusió de sajolida ens estalvia digestions pesades i la farigola ens guareix el mal de coll. Amb sort, podem contemplar les belles i buscades flors de diverses classes d'orquídies.

14 min. Les margues (1040 m)

El sender sembla acabar-se i el pendent s'accentua. Al davant nostre, apareix una petita tartera d'esmicolada pedra gris, la marga - fruit de la sedimentació de materials marins fa 50 milions d'anys. Voregem aquest rocam esgarrapat per la força de l'aigua i ens enfilem per la dreta, olorant el fresc perfum de l'espígol i tenint cura de no relliscar.

17 min. La pineda (1090 m)

Prenem un corriol a la dreta mig amagat darrera el brançam i ens enfilem en direcció 40° NE. El caminó conflueix en una gran clariana i aquí, de sobte, es perd. Creuem aquesta antiga feixa ferci-

da de ginebrons, pi roig i algun avellaner. Sempre pujant cap al NE, arribem a una altra feixa. A partir d'aquest punt, cal canviar la direcció i anar en direcció 150° SE. Tornem a entrar en una humida i fosca pineda de pi roig, on retrobem el corriol ben fressat i encatifat de molsa i de pinyes rosegades per equirols. Aquest caminó ens porta a una altra tartera, plena d'olorosa orenga.

29 min. Coll de can Salvans (1108 m)

Bon lloc per fer un descans. A la nostra esquerra i enlairat apareix can Salvans, un antic mas restaurat. La gran esplanada en la que ens trobem era un gran camp on s'hi collia blat i patates durant tot l'any. Avui dia és un prat de pastura i quan plou apareixen uns sots que esdevenen curiosos bassals - abeuradors per al bestiar. A la dreta, l'atapeïda pineda de pi roig - o rojolet, tal com es coneix aquí - cobreix tot el vessant obac de la muntanya de l'Assuca Petita i entremig, també treuen el nas alguns faigs, típics també del bac. Aquest bosc, tenyeix l'obaga d'un verd fosc inalterable tot l'any; però a principis de primavera, el sotabosc es folra del color blanc lilós de l'herba fetgera i a la tardor, els ataronjats rovellons omplen els cistells dels boletaires. Si ens endinsem al bosc en silenci, podem veure, si hi ha sort, algun esquiol entre rojolets, ginebres i boixos. Si parem l'orella, podem sentir el cant d'algun picot-verd buscant aliment entre les escorces.

Les baixes temperatures i l'alta humitat degut a les reduïdes hores d'insolació fan que a les vessants nord de les muntanyes sigui molt insòlit trobar un ramat de bestiar pasturant, camps de conreu o alguna masia.

Situats al lllindar del mas, baixem pel camí principal cap a la dreta, deixant enrera el coll. Els pins que ara ens acompanyen estan afectats per la devastadora plaga de la processonària del pi. El berriscol blanc a les seves capçades, semblant al cotó fluix, és el niu on durant l'hivern viuen les erugues d'aquesta papallona nocturna que s'alimenten de l'escorça i de les fulles d'aquesta pinàcea. Al mes de març és habitual ensopegar amb llargues fileres d'erugues buscant un substrat tou per enterrar-se, fer la metamorfosi i convertir-se en papallona.

33 min. La roureda (1060 m)

Arribem a una cruïlla marcada amb una fita i continuem davallant a la dreta.

És una pista molt més ampla i asfaltada, adequada per a vehicles motoritzats. Estem canviant d'orientació, vorejant la muntanya cap al sud. La vegetació també canvia a poc a poc fins entrar plenament a la roureda esclarissada. Els boixos i els ginebres ens continuen acompanyant.

La roureda acoloreix els solells de la cara sud amb tonalitats que varien al llarg de l'any. A la primavera es tenyeix de brots verds i a finals d'estiu i tardor les fulles la tinten de tons marronosos.

L'hivern, massa sec i dur pels arbres de fulla caduca, despulla el bosc donant-li un aspecte trist, tot esperant la primavera.

Tot caminant, podem ensopegar amb unes estranyes figures enganxoses de color marró vermellós brillant. Aquests petits cosos anomenats cedidis, gal·les o casanelles són unes petites protuberàncies que creixen en els branquillons joves o als aglans com a resposta a una picada d'insecte. Aquest aprofita per posar un ou que s'alimenta dels nutrients de la planta, en el nostre cas, d'un roure. Si n'agafem una, de seguida ens n'adonem que té un petit foradet per on ha sortit l'insecte adult després d'haver fet la metamorfosi. A hores d'ara no sap del cert si l'arbre afectat es debilita a conseqüència de les picades o són els insectes que utilitzen l'arbre ja dèbil per alguna altra causa.

Si som agosarats i ens endinsem en silenci al bosc, ens pot sorprendre la ràpida ziga-zaga d'una serp verda, el cant repetitiu d'una mallerenga carbonera o una tranquil·la sargantana cua-llarga prenent el sol.

En un dia assolellat notem més calor que quan passem per la pineda a la cara nord de la muntanya. Per aquesta raó trobem més masos i prats de pastura als solells, on les condicions climàtiques són més favorables per establir camps de conreu.

Més endavant podem veure la masia de turisme rural de can Muig cap al sud - pendent avall - i entremig dels roures. La finca posseeix un ramat de cavalls, única explotació ramadera d'aquest tipus en tot el terme municipal d'Ogassa.

40 min. Collada de Muig (1024 m)

El camí cap al mas surt d'aquest punt darrera d'una tanca pel bestiar, on sovint pasturen vaques i ocasionalment cavalls. Aquest és un bon punt per contemplar una part del recorregut que hem fet: la zona d'acampada "Els Roures" i part del coll de can Salvans. A partir d'ara la pista ens torna a una zona obaga molt més humida on podem distingir arbres com el trèmol, el gatsaule i l'auró. En alguns racons, els talussos es cobreixen de maduixeres plenes de maduixetes a principis d'estiu i d'esbarzers ennegrits de mores a finals d'estiu.

El camí ja va de baixada i les giragonses de la pista ens fan perdre alçada ràpidament. Hem d'anar amb molta precaució quan caminem per aquesta pista. Tot i que no sigui molt transitada, alguns camions l'utilitzen per transportar roca calcària que s'extreu d'una pedrera situada darrera la muntanya de l'Assuca.

53 min. Cruïlla (1000 m)

Troblem la cruïlla cap a mas Cabàlies i seguim el sentit que ens indica la senyal, caminant acompanyats de roures, boixos, pins i algun avet.

1 h. Mas Cabàlies (1005 m)

Arribada a l'Escola de Natura.